

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

ÁLTALÁNOS ÁPOLÓ SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános Ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése:
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 600 óra, Érettségire épülő oktatásban: 320 óra
- 1.10 Kizárólag okleveles technikus képzésként indítható

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Az általános ápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a betegoktatásban és a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Az általános ápoló részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó-, és rehabilitációs folyamatokban. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi szabályozások betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Munkája során részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában, a beteg szükségleteinek megfelelő, egyénre szabott ápolási terv alapján alapápolást és szakápolási feladatokat végez. Megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Pszichés támogatást nyújt a betegnek és családjának. Képes felnőtt, csecsemő és gyermekápolási feladatokat ellátni, valamint háziorvosi praxisban és az alapellátás más színterein, otthonápolásban, geriátriai és hospice ellátásban, onkológiai ellátásban ápolóként tevékenykedni.

3 A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma szakmairányainak legjellemzőbb FEOR számjai

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Általános Ápoló	3311	Ápoló, szakápoló

4 **A szakképzésbe történő belépés feltételei**

4.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség 6 éves képzés esetén
Érettségi vizsga 3 éves képzés esetén

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Szükséges.

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat : Szükséges.

A 40/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet melléklete tartalmazza az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozásokat.

A szakmai olvasott és hallott szöveg megértése, jó memória, jó kommunikációs készség (szóban, írásban), jó kooperációs/együtműködési készség, képesség, jó kapcsolatteremtő képesség, jó szervezőkészség, képesség, komplex jelzésrendszerek értelmezése, kreativitás, precizitás, lényeglátás, döntésképeség, alkalmasság az önálló munkára és a team munkára egyaránt, stressztűrő képesség, jó állóképesség, izomerő, higiénés szemlélet, külső és belső rendezettség. A pszichikai alkalmassági vizsgálatok a célnak megfelelően kiterjednek: a pszichés egyensúly meglétére, a devianciák hiányára, az intellektuális képességek meglétére, a figyelmi képességek megfelelőségére, a személyiségi sajátosságok megfelelőségére, a pályamotiváció megfelelőségére. Vizsgálandó személyiségjegyek: önismeret, önkontroll, szabálytudat, felelősségtudat, empátia, együttműködés.

Kizáró feltételek:

Bármilyen krónikus pszichiátriai betegség vagy veleszületett ártalom (idegfejlődési zavar), együttműködés hiánya, beilleszkedési zavarok, agresszív magatartás, hangulatzavarok, közönyösség, az érdeklődés hiánya, orvosi értelemben vett abúzus (gyógyszer, kábítószer, alkohol, egyéb tudatmódosító szerek, eljárások), kommunikációs zavarok.

5 **A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek**

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, Internet
- Műszer és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLS végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt eszközök, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő - kisgyermek - felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitátor készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök.
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemómérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy guruló műszerelő kocsi

- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédő, párnák, takarók, plédok, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedő, hálóing, pizsama, törölközők, köntös, mosdókesztyűk, borogatás)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeli szekrény, ágyasztal, karosszék
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítókorong, betegcsúsztató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törlok, különböző méretű gézpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges eszközök
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek.)
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök
- A testi higiéné és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, köpeny, lábzsák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület-, és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr-nyálkahártya, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV boks
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- Dokumentációs nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű, eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukormérő, hőmérők, test-súly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Felnőtt és gyermek betegápolási fantomok (sztómagondozásra is alkalmas), terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

5.2 Eszközjegyzék 12. évfolyam végi vizsgára felkészítő oktatásra:

Az ágazati alapoktatás eszközeinél felsoroltak, továbbá,

- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, katéterezés, beöntés, szondalevezetés)
- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszondalevezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enterális tápláláshoz szükséges eszközök, gyógyszereléshez, vérvételhez, injekciózáshoz szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)

- Infúzió melegítés eszközei
- Sebkezelés, kötözés eszközei: Felszerelt kötöző kocsi, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei.
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Tracheostoma és gégekanül ápolásának, gondozásának eszközei
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraoszeális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs).
- Parenterális táplálás eszközei
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök
- Diagnosztikai eszközök (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, hőmérők, vércukorszintmérő, 12 elvezetéses EKG-készülék)
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG és paraméter szimulációs jelgenerátor
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: felnőtt és gyerek BLS fantom, gyakorló AED, egyszerű légútbiztosításra alkalmas supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) méretenként és gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegen test fogó. Legalább BLS szintű fantom. Tourniquet, intraosseális gyakorló fűrő torzóval, Sürgősségi táska legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi. Hordágy.
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vacuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3 Általános Ápoló eszközjegyzék:

Az egészségügy ágazati alapoktatás és a 12. évfolyam végi vizsgára felkészítő oktatás eszközjegyzéke,

- Vércsoport meghatározáshoz, transzfúziós terápiához szükséges eszközök,
- Sebkezelés, kötözés eszközei: a krónikus sebellátás eszközei, speciális kötszerek, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, nyomási fekély torzó, krónikus seb torzó, sebimitációs készlet
- Oxigénterápia eszközei (magas áramlású rendszerek)
- Vénabiztosítás eszközei: Perifériás vénabiztosítás eszközei (aktív vagy passzív biztonsági rendszerrel ellátott) gyakorló torzóval, a centrális vénagondozás és kanülgondozás eszközei gyakorló torzóval
- Linton-szonda, Sengstaken-Blakemore szonda
- A mellkasdrenázs eszközei és mellkasi szívótartály
- EDakanülálás és gyógyszerbejuttatás eszközei
- PCA-pumpa*
- Parenterális táplálás eszközei
- Punkciók eszközei, szettjei (lumbál, has, mellkas, sternum, crista, pericardium, ízület, tályog)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

6 **Kimeneti követelmények**

6.1 Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása:

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett

változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdi az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munkavédelmi, egészségvédelmi, higiénés és ápolásszakmai szabályokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

Ágazati alapoktatás szakmai alapkövetelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Az egyén életkorának és élethelyzetének megfelelő gondozást végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2	Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a TEAM munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Törekszik a munkatársakkal való együttműködésre.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.
4	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelez.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést,	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.

		elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	magatartást.	
5	Megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgáló eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
6	Fertőtlenítést végez. Előkészíti az eszközöket sterilizésre, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. Alkalmazza az alapvető higiénés rendszabályokat.	Ismeri az aszepszis, antiszepszis fogalmát, a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárásokat. Tisztában van a nosocomialis fertőzések létrejöttével, a megelőzését szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök sterilizálására történő előkészítést. Tudja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Elfogadja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit.	Betartja a kórházhigiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.
7	Fertőző beteg elkülönítésében segédkezik az ápolónak, a fertőző beteg alapápolását	Ismeri a fertőzőbetegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja a higiénés és munkavédelmi

	végzi.	és munkavédelmi szabályokat.	fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják.	szabályokat.
8	Előkészíti vizithez a kórtermet és a szükséges eszközöket.	Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.	Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.	A TEAM tagjaként részt vesz a viziteken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.
9	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását.	A beteghez toleránsan, empatikusan viszonyul.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a beteg-dokumentációra, adatvédelemre.
10	A betegek gyógyulása érdekében a kórteremben és a vizsgálóban, kezelőben rendet tesz, fertőtleníti a berendezéseket, eszközöket, a tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és helyezi el.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítését. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.	Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Nyugodt, biztonságos és higiénikus körülményeket biztosít a beteg számára.	A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
11	Elvégzi a beteg általános megtekintését (testalkat, testtájékok, járás), a bőr és bőrfüggelékek, a fájdalom és a tudatállapot tekintetében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.

		jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.		
12	Egyszerű eszközös vizsgálatokat (testtömeg, testmagasság, testkörfogat), kardinális tünetek megfigyelését végzi, és dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezését, dokumentálását. Ismeri a kardinális tünetek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.	Mérési feladatainak elvégzésében pontosságra törekszik. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A kardinális tünetek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi el.
13	Felfogja a beteg testváladékait, felismeri a váladékok normálistól való eltéréseit.	Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabályaival.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.
14	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadékmennyiséget.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos legalapvetőbb	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan jár el,	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett

		ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	pontoságra törekszik.	végzi el és dokumentálja.
15	A beteg állapotának megfelelően segítséget nyújt a páciens számára az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiénés szükséglet, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg ápolását. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítségét az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. Az akadályozott beteg számára a tőle elvárható támogatást nyújtja, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
16	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önellátó képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetüket, empatikusan segítkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segítkezik.
17	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő ellátása tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	A prevenciós tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.
18	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza.

	eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	eszközöket, a személyi gondoskodás eszközzeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.		A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
19	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy orvos utasításának megfelelően.
20	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, rosszullétek első ellátását.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.
21	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- , és egészségvédelmi szabályok maradékalan betartásáért.

22	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
23	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
24	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
25	Enterális gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felettesi utasításra, a kliens rendszeresen szedett kliens/hozzátartozó által beadható enterális gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
26	segédkezik a betegnek a vizsgálatok előtt és után, szükség esetén kíséri a klienst; megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri a betegszállítás módjait, ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítségi módjait.	Empatikusan, etikusan és megfelelő biztonsági óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	Felettes utasításra önállóan cselekszik.
27	Képes sc, im [deltaizomba] injekciózásra [előre töltött adagban elérhető készítmény esetében] és az esetleges szövődmények felismerésére.	Ismeri az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.

28	Képes vércukor mérésre, vizeletvizsgálat kivitelezésére gyorstesztel; Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.
29	Decubitus jeleit felismeri.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez.

6.2 Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 12. évfolyam végéig:

Felettes felügyelete mellett: Képes perifériás rövid kanül, gondozására, eltávolítására, beöntés adására, sztomazsák ürítésére, cseréjére, börteszt elvégzésére; gyomorszondán keresztüli táplálásra; a húgyhólyag irrigálására; CVK-ból vérvételre; im injekció beadására; előkészíteni gyógyszereléshez, infúziós terápiához; közreműködik gyógyszerelésben; segédkezik infúziós terápia kivitelezésében; képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a csepyszám megváltoztatására; kötéscserére az intravénás kanül helyén (CVK-nál nem). Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására. Előkészíti és felkészíti a beteget: egyes diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, és asszisztál egyes beavatkozásoknál; képes egyes akut sebek ellátására, oxigénterápia alkalmazása alacsony nyomású rendszerekkel. Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát. Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt. Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében, valamint kommunikálja a beteg szükségleteit a képzett ápoló felé; EKG készítés; vér és váladék mintavétel kivitelezése és laborba juttatása (széklet, vizelet, köpet, torok-szem-orr-fülváladék, sebváladék, hányadék, széklet).

Szakirányú oktatás szakmai követelményei a 12. évfolyam végéig

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.

		paraméterek, testvadások normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.		
2	Laboratóriumi mintát vesz a betegől.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvadások mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.
3	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.
5	Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.	Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg	Megelőzi a szorongó pszichikus ártalmak kialakulását.

		jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	
7	A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
10	Enterális és parenterális	Alapvető gyógyszer-tani	A munkavégzés során határozott,	Felettes utasítására közreműködik a

	gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik gyógyszerelésben, segédkezik infúziós terápia alkalmazásában, képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötéscserére a perifériás vénakanül helyén. CVK-ból vérvételre. Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására.	ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	feladatokban.
11	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.
12	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkező hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munka- és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
13	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott,	

	eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.		körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
14	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás.). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a

		lehetséges szövődményeket.		munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.
15	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
16	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint részt vesz a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
17	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
18	Képes beöntés adására, sztómazsák	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi

	ürítésére, cseréjére.	indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.	beavatkozást.	a beavatkozást.
19	Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.	ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét.	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
20	Képes a húgyhólyag irrigálására.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
21	Képes beadni elrendelt gyógyszereket	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszercsoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
22	Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
23	Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.	Munkáját a töle elvárható módon végzi.	Az ápoló teammel együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget.
24	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
25		Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
26		Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a

		labordiagnosztikai eljárásokat.		beavatkozásokat követően.
27	Használja a laboratóriumi munka alapvető eszközeit, és oldatokat készít.	Ismeri a laboratóriumi munka alapvető eszközeit és azok használatát, az oldatkészítés szabályait.	Törekszik a szak-mai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Felügyelet mellett laboratóriumi alpműveleteket végez.

6.3 Általános ápoló képzés:

Képes egyénre szabott ápolási tervet készíteni, annak részeként ápolási diagnózis felállítására, ápolási folyamat koordinálására, a befejezett ápolói végzettséggel nem rendelkező szakemberek munkájának irányítására. Képes betegmonitorozásra, orvosi indikáció alapján gyógyszerelő tevékenység ellátására (intravénás injekciózás, infúziós terápia, stb.), egyes további invazív beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el (pl.: gyomorszonda levezetés/gondozás, invazív betegmonitorozás, centrál véna/artériás kanül, egyéb kanül használata/gondozása; férfi és nő katéterezése és a katéter gondozása, légúti váladék mobilizálása/eltávolítása); oxigénterápia alkalmazása (alacsony és magas áramlási rendszerek); ellátja a táplálásterápia ápolói feladatait, ellátja a transzfúziós terápia körüli ápolói feladatokat, képes a korszerű sebkezelés kivitelezésére. A fájdalom felmérését elvégzi, közreműködik a speciális fájdalomcsillapításban (eda, pca); artéria kanülálásnál/punkcióknál/egyéb diagnosztikai és terápiás beavatkozásoknál előkészít és asszisztál, gyermek szakápolást végez, nem várt események felismerésére, elhárítására/elhárításukban való közreműködésre; haldokló beteg ápolására és halott ellátásra.

Általános ápoló szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőképz, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	Tájékoztatást ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján.
2	Felméri a beteg szükségleteit, ápolási igényeit, a szükségleteknek megfelelő ápolást végez.	Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékszükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük	Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, fennálló akadályozottságát. Munkavégzése során betartja a munka-, tűz- és egészségvédelmi,	A szükségletek kielégítésének segítését önállóan végzi, az invazív ápolási eljárásokat igénylő esetekben orvos utasítása szerint önállóan cselekszik.

		lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.	higiénés és betegbiztonsági szabályokat. A beteg szeméremérzetét szem előtt tartja.	
3	Életkorok szerinti betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri az életkorok szerinti betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi az orvos felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást
4	Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt az orvos utasítása szerint, önállóan végzi, tevékenységét dokumentálja.
5	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.

		mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.		
6	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását orvos utasítása szerint végzi.
7	Előkészíti a gyermek vagy felnőtt beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói feladatokat.	Ismeri az életkorok szerinti csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését orvos utasítása alapján, önállóan végzi. A beavatkozások során az orvossal együttműködik, asszisztál.
8	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását.
9	A beteg életkorának és szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri az életkorok szerinti betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.

		Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.		
10	Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében.	A tanulókkal való foglalkozás során következetesen betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.
11	Szükség esetén tanácsot ad a betegnek szociális segítségnyújtás igénybevételéhez.	Ismeri a szociológia, egészségpszichológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.	A beteggel szemben empátikus, etikus és segítőkész magatartást tanúsít.	A tanácsadást önállóan az orvos utasítása alapján végzi.
12	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket önállóan és/vagy az ápolóval együttműködve végrehajtja.
13	Terminális állapotú gyermek vagy felnőtt beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait életkoronként.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
14	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét önállóan dokumentálja.

		gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.		
15	Életkornak megfelelő enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat az életkor függvényében, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet.
16	Közreműködik transzfúziós terápiánál. Felismeri az esetleges szövődményeket.	Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján előkészít transzfúziós terápiához. Elvégzi a transzfúzió alatti és utáni ápolói feladatokat.
17	A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.	Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	Érti a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A diéta és a táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
18	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében.	Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.

		leggyakoribb nosocomiális infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.		
19	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Fontosnak érzi a munka- és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért .
20	Általános ápolási feladatokat végez. területén. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy önállóan részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
21	Közösségi ápolást, otthonápolási feladatokat végez.	Ismeri az alapellátás jogi szabályozását, a közösségi ápolás és az otthonápolás fogalmát, működésének alapvető jellemzőit, a közösségi ápolás és az otthonápolás területén végezhető ápolói feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, részt vesz a beteg gyógykezelésében . Önállóan megtervezi és végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért. Betartja a

				munkavédelmi, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályokat.
22	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás és eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.
23	Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése,	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét, a	A jogi etikai normák betartásával empatikusan áll a beteghez, tudását folyamatosan	A beavatkozásokat felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja

	női és férfi páciensnek).	transzurethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	fejleszti és haladó szemléletű az új eszközök protokollok tekintetében.	alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel.
24	Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
25	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA,	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók	A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét

	PCA).	jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásait.		pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
26	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásait. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Orvos utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
27	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét a megelőzéshez/kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	A beteggel empatikus. Tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
28	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi

				szabályokat.
29	Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Az ápolási anamnézis felvételénél körültekintő. A beteggel érthetően, kommunikál, türelmesen meghallgatja. A dokumentálási feladatoknál pontosságra törekszik.	A tervezést az ápolóval együttműködve végzi. Felelős az általa elvégzett tevékenységek szabályos dokumentálásáért.
30	Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére.	Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján a elvégzi a beavatkozást.
31	Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.	ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján a elvégzi a beavatkozást.
32	Képes a húgyhólyag irrigálására.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján a elvégzi a beavatkozást.
33	Képes beadni elrendelt enterális gyógyszereket, fizioológias oldatot, heparinos fizioológias oldatot és 14 éves kor felett glukózt.	Ismeri a gyógyszeres kezelési alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer-csoportokat, és lehetséges	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján a elvégzi a beavatkozást.

		mellékhatásukat.		
34	Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján a beavatkozást.
35	Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Önállóan megfigyeli a beteget.
36	Alkalmazza a szakmai idegen nyelvet.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
37	Alkalmazza és megérti a szakmai fizikai és biofizikai ismereteit és jelenségeket. Ismeri a képalkotó eljárások alapjait.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képalkotó eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
38	Alkalmazza a szakmai kémia alapvető jelenségeit, ismeri a szerves és szervetlen kémiai alapokat. Megérti a biokémiai alapfogalmakat, és a labor diagnosztikai mintavétel kémiai hátterének alapjait.	Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb labor diagnosztikai eljárásokat.	Szaktudását folyamatosan fejleszti.	Utasításra célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően.
39	Ellátja a praxis/praxisközösség ügyviteli teendőit (betegek ki- és bejelentkezése, heti, havi, éves praxisjelentések, betegregiszterek vezetése, ápolási dokumentáció, egészségügyi dokumentáció). Betegirányítást támogató eszközt	Ismeri a praxis működtetéséhez szükséges dokumentáció vezetés szabályait, az ügyviteli feladatokat. Felhasználói szinten ismeri az akkreditált házi orvosi szoftvereket, betegirányító rendszereket.	Törekszik a munkavégzés elemi szabályainak a betartására. Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. A határidőket precízen betartja.	Útmutatás alapján önállóan végzi el az ügyviteli feladatait. Betartja az adatvédelemre és a dokumentációra vonatkozó előírásokat.

	használ.			
40	Figyeli a praxis közegészségügyi-járványügyi viszonyait, felméri a hiányosságokat.	Ismeri a praxis közegészségügyi-járványügyi feladatait. Felsorolja a fertőző betegekkel kapcsolatos tevékenységeket, a járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatokat és laboratóriumi vizsgálatokat. Ismeri a járványveszély, vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezéseket. Ismeri a fertőző betegek be-, és kijelentését az, OSZIR rendszerbe.		Adminisztrációs és szakápolási tevékenységét orvosi utasításra önállóan végzi. Betartja a dokumentáció vezetésének szabályait. Felelőséget vállal az általa vezetett dokumentáció tartalmáért.
41	Részt vesz a gondozási tevékenységek-ben. Ellenőrzi a gondozási naplót, egyes betegcsoportok gondozását protokoll alapján végzi.	Ismeri a leggyakrabban előforduló krónikus betegségek (szív és érrendszeri, diabéteszes, gasztroenterológiai, légzőszervi, nefrológiai, urológiai, neurológiai, pszichiátriai és onkológiai) kóroktanát, ellátásuknak, gondozásuknak a szabályait, protokolljaikat, népegészségügyi vonatkozásait és prevenció lehetőségeiket.	Törekszik a dokumentáció pontos, szabályszerű vezetésére, elkötelezett a szabályok, protokollok betartására.	Önállóan végzi egyes, alacsony kockázatú betegek gondozását. Az orvossal együttműködve végzi a magas kockázatú betegek gondozását. A dokumentációt önállóan vezeti.
42.	Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői és keresőképtelenség el összefüggő feladatok	Ismeri a háziorvosi ellátáshoz tartozó orvosszakértői feladatokat úgy, mint a halál megállapítása, látlelet felvétele,	Elkötelezett a szakmája, szakterülete iránt.	Az orvossal együttműködve végzi a gondozási, az orvosszakértői és keresőképtelenség -gel összefüggő

	elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	gépjárművezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízi járművezetői alkalmassági vizsgálat, kézi lőfegyverek, lőszer, gáz-, és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata. Ismeri az orvosszakértői feladatok dokumentációjának szabályát. Ismeri a keresőképtelenség formáit, és az ezzel összefüggő ügyviteli feladatokat. Alkalmazza a beteg adatainak kezelésére és védelmére vonatkozó szabályokat.		adminisztrációs feladatokat. A dokumentációt önállóan vezeti. Betartja az adatkezelésre, adatvédelemre vonatkozó előírásokat.
43	Részt vesz a prevenció különböző szintjein zajló munkában, betegklubok, színtér programok szervezésében, valamint az önszerveződő csoportok szakmai segítésében. Kommunikációs stratégiákat alkalmaz.	Ismeri a prevenció különböző szintjeit, színtereit és célcsoportjait. Ismeri a szűrővizsgálatok célját, módszerét, etikai és jogszabályi háttérét. Ismeri a kötelező, az életkorhoz kötött és ajánlott szűrővizsgálatokat. Ismeri az egészségfejlesztési programok szervezésének módját. Ismeri a prevenció sok többlétszolgáltatások igénybevételeinek	Elkötelezett a lakosság egészségének javításában.	Folyamatosan, belső indíttatásból szervezi az egészségfejlesztési programokat, életvitelével példát mutat. Betartja a szűrővizsgálatokra vonatkozó etikai és jogszabályi előírásokat.

		lehetőségét. Ismeri a dohányzásról való leszokást segítő programokat, az alkohol- és drogprevenciót. Ismeri az egészségfejlesztés és a motiváció módszertanát, a kommunikációs lehetőségeket.		
44	Elvégzi a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos feladatokat.	Ismeri a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat. Felsorolja az életkorhoz kötötten kötelező, a megbetegedési veszély elhárítása esetén kötelező, az önkéntesen igénybe vehető, a munkakörökhöz kapcsolódó védőoltásokat. Ismeri a térítésmentes influenza elleni oltásban részesülők körét.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre.	Betartja a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat.
45	Eligazodik az idős, és a krónikus ellátás rendszerében. Feltárja a beteg szempontjából kulcsfontosságú a potenciális kockázatokat, megtervezi a szükséges beavatkozási területeket.	Ismeri a gerontológia és a geriátria definícióit, típusait, történetét, fejlődését, alapfogalmait. Felidézi a hazai és külföldi demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, gazdasági mutatókat, elemzéseket,	Elfogadja és tiszteli az idős embereket, érdeklődő és segítőkész személyiség, aki elhivatott a szakterület- ezen belül az idős és a krónikus beteg ellátás- ismereteinek elsajátítása iránt, nyitott a speciális szakmai tudás	Tevékenységét önállóan végzi.

		tanulmányokat. Átlátja a demográfiai, epidemiológiai, társadalmi-gazdasági összefüggéseket, a geriátriai ellátás rendszerét, annak szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait.	befogadására,	
46	Felvilágosítást ad az öregedés folyamatáról. Elemzi és értékeli az öregedés folyamatát befolyásoló tényezőket, az egyén szintjén.	Ismeri az öregedés folyamatának biológiai és élettani vonatkozásait, kockázatait. Felidézi az öregedélméleteket, érti azok csoportosítását, lényegét. Ismeri az öregedést befolyásoló tényezőket és az idősellátás jogi-, etikai vonatkozásait	Empatikus, ráhangolódik a gondjaira bízott páciensek helyzetébe, érzéseibe és ennek alapján motivált az egyéni segítségnyújtásra	Felelős az idős, illetve krónikus betegek holisztikus (teljeskörű, rendszerszemléletű) ellátásáért, gondozásáért, ápolásáért. Betartja a kompetenciahatárait a beteg, illetve hozzátartozók tájékoztatásakor, felvilágosításakor. Tevékenységét önállóan, illetve másokkal együttműködve, továbbá vezetői irányítással, utasítás alapján végzi az otthonápolás, egészségügy, illetve a szociális ellátási területén az alap-, fekvőbeteg-, valamint speciális szakellátást nyújtó intézményeiben
47	Elemzi az idős és krónikus betegek a társas kapcsolatainak jellemzőit és feltárja a pszichológiai, illetve szociális zavarokat. Részt vesz a demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátásában, illetve ezen betegek szakápolását végzi	Ismeri az életkori sajátosságokat, a szakterületre jellemző klinikumi vonatkozásokat, az idős ember pszichológiáját, társas kapcsolatait, azok jellemzőit. Felismeri és azonosítja a pszichológiai és a szociális zavarokat. Ismeri a demencia és az Alzheimer kór kongitív és nem kongitív tüneteit, jellemzőit, a betegségek lefolyását, szakaszait, kockázati tényezőit, kezelési	Türelmes az idős, krónikus beteg páciensekkel, gyakorolja a feltétel nélküli elfogadás módszerét, kerüli a stigmatizációt Szakápolói tevékenységét a páciens állapotának, az életkori sajátosságainak, a pszichológiai jellemzőinek figyelembe vételével, az elsajátított geriátriai klinikumi ismereteit alkalmazva végzi.	

		lehetőségeit, ezen betegek ellátásával kapcsolatos szakmai és társadalmi problémákat, az ellátással kapcsolatos szakápolói teendőket.		
48	Menedzseli az idős emberek és a krónikus betegek ellátását. Érthető, szakszerű tájékoztatást nyújt az igénybe vehető szociális ellátási formákról. Közreműködik az egészségügyi és a szociális ellátások megszervezésében Adatokat és dokumentumok karbantart, továbbít, ment és archivál	Ismeri az idős és krónikus ellátás rendszerét, szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait, ismeri a szakápolói tevékenységet szabályzó szakmai és jogszabályi környezetet. Megfelelő módon beazonosítja a saját kompetenciahatárait. Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátás helyét és szerepét a geriátriai és a krónikus beteg ellátásban. Ismeri a betegmenedzselés elemeit, lépéseit, az ellátáson belül, illetve az egészségügyi és szociális ellátás közötti határterületeket-, koordinációs lehetőségeket, a kapcsolattartás formáit. Ismeri a kommunikációs és konfliktuskezelési módszereket. Beazonosítja a különböző ellátási igényt jelző és	Betegmenedzselési és koordinációs feladatainak ellátása közben ügyel a kommunikációjára, a kompetenciahatárainak betartására, tisztelettudóan, de határozottan fellép a beteg érdekében. A beteggel és családjával empátikus, segítőkész és törekszik arra, hogy valamennyi intézkedése a beteg érdekeit szolgálja, illetve ügyel arra, hogy az ellátás folyamatos és szakszerű maradjon.	Önállóan, illetve másokkal együttműködve közreműködik a betegutak menedzselésében, a rehabilitációban, a közösségi-, és az otthoni szakápolásban, illetve a hospice szakellátásban. Önállóan végzi az adatok betáplálását, feldolgozását, átvitelét, fogadását és elemzését. Önállóan végzi az információ források és információk felkutatását és beszerzését digitális hálózatokból, illetve az információk kiértékelését.

		kezdeményező dokumentációs feladatokat.		
49	Részt vesz és segítkezik a beteg egyéni foglalkozásain, illetve részt vesz a munkaterápiás, foglalkoztató terápiás és gyógyfoglalkoztató csoportok munkájában.	Ismeri a viselkedés mintákat, kulturális sémákat a geriátriában. Tisztában van a csoportszerep és csoportdinamika jelentésével. Felismeri a szerepek, szerepfeszültségek típusait, azok pszicho és szocielhigiénés következményeit. Ismeri az idősek önértékelési és érzelmi kondicionálási módszereit, illetve az idősellátásban az alkalmazható szocioterápiás módszereket	Viselkedését, kommunikációját a beteg megfelelő ellátásának, illetve a csoport irányításának érdekében kontrollálja. Hatékony módszerekkel meggyógyítja mind az egyént, mind a csoporttagokat az új perspektívák megismerésére, új dolgok, új módszerek elsajátítására, megtanulására	Önállóan, illetve a megfelelő szakmai tudással rendelkező szakember irányítása mellett vesz részt a terápiás ellátásban, illetve a csoportfoglalkozások munkájában
50	Tájékoztatja a beteget és a hozzátartozót a rákszűrés lehetőségeiről, a szűrőprogramokat propagálja. Közreműködik a rákbetegségek felderítésében. Következésképpen alkalmazza a szűrési elveket és technikákat.	Tisztában van a daganatos betegségek etiológiával, epidemiológiával, diagnosztikával, a daganatok csoportosításának rendszerével. Azonosítja a daganatkeltő ágenseket, a veszélyeztetett rizikócsoportokat felismeri.	Belátja a szekunder prevenció jelentőségét a daganatok korai szűrésében. Elhivatott a rákbetegségek felderítésében. Törekszik a gyógyult betegekben a metasztázisok kialakulásának megelőzésére.	Önállóan, illetve másokkal együttműködve végzi az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló felvilágosító, tájékoztató tevékenységeket.
51		Részletesen ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket, szűrési programokat.	Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.	

		Érti a betegség korai felismerésének jelentőségét. Tisztában van a gyógyult betegek relapszus kialakulásának veszélyeivel.		
52	Kompetenciájának megfelelően tájékoztatja a beteget és felkészíti (pszichésen, szomatikusan) kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia kezelésekre. A daganatos betegek komplex kezelésében közreműködik.	Eligazodik az onkológiai ellátás intézményrendszerében. Érti az onkológiai beavatkozások (kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia) célját, menetét, esetleges szövődeményeket, a mellékhatások kivédésének lehetőségeit.	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes	Orvosi utasításra, részben önállóan végzi munkáját.
53	Citosztatikus keverékinfúziót, gyógyszereket, vérkészítményt juttat be a beteg számára Port-a-Cath kanülön vagy érkatéteren (centrális, perifériás) infusoron, perfusoron át. A katétert, kanült ápolja, gondozza.	Magabiztosan ismeri a Port a Cath kanül és érkatéterek (centrális, perifériás) perfusor, infusor fajtáit, működésük, alkalmazásuk különbözőségeit és az egyes kanülok ápolásivonatkozásait.	Törekszik a citosztatikum érpályán kívülre kerülésének kivédésére, ezzel a súlyos szöveti károsodás megelőzésére. Magára nézve kötelezőnek érzi a kézhigiénés és aszepszis szabályok betartását.	Instrukció alapján részben önállóan végzi a beavatkozást. Betartja és betartatja az extravazáció megelőzésére, a steril anyagok kezelésére, tárolására vonatkozó eljárásrendek-, protokollok előírásait, szabályait.
54	Figyelemmel kíséri az onkológiai ellátásban alkalmazott kezelések betegekre gyakorolt hatását. A citosztatikus-, sugár-, illetve	Felismeri a különböző szervi lokalizációjú szövődeményeket. Felismeri a kemo-, sugár-, hormonterápia akut és szubakut mellékhatásait. Felsorolja a	Felelősséggel, empatikusan, etikusan, segítőkészen a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva végzi feladatait a szupportív	Orvosi utasításra részben önállóan végzi munkáját. Ápolói tevékenységet kezdeményez az onkológiai terápia mellékhatásainak kezelésére.

	hormonkezelés akut és szubakut mellékhatásait felismeri, ellátja.	szupportív kezelés elveit, a daganatos betegség, vagy a kezelés által okozott tünetek, panaszok csökkentését, megszüntetését célzó módszereit.	kezelésben.	
55	Terminális állapotú daganatos gyermek és felnőtt beteg szakápolását, gondozását végzi. Támogatja a daganatos beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban.	Megnevezi a haldokló beteg charta-ját, az életvégi döntésekhez kapcsolódó jogi szabályokat, etikai kódex vonatkozó részeit. Felismeri a haldoklás pszichológiai stádiumait, a haldoklás szakaszainak jellemzőit, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását, a hospice filozófiáját és palliatív medicina jellemzőit.	Tiszteletben tartja a súlyosan beteg ember jogait élete végéig, a titoktartás követelményeit. Mélységes humánnummal, empátiával fordul a haldokló beteg és családja felé. Kész az együttműködésre a beteggel, családtagjaival és a team tagokkal. Etikus, jogkövető magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja és elfogadja a beteg döntéseit.	A haldokló ápolását, részben önállóan a szakmai szabályok maradéktalan betartásával végzi.
56	Daganatos fekélyeket, burjánzó tumorokat, műtéti sebeket szakszerűen kezel, sebellenyújtással kapcsolatos edukációt végez	Behatóan ismeri a sebellenyújtás korszerű elveit. Ismeri a modern kötszereket, ismeri a kötszerek és más gyógyászati segédeszközök rendelésére vonatkozó szabályokat.		

57	Tájékoztatást nyújt az igénybe vehető gyásztámogató egyéni és csoportos lehetőségekről. Kapcsolatot tart az elhunyt családjával. Támogatja az elhunyt családját a gyász időszakában.	Ismeri a halálhoz kötődő rítusokat. Ismeri a gyász fázisait és azok jellemzőit. Felismeri a szövődményes gyászt. Ismeri az önszolgálat csoportok tevékenységét, elérhetőségét.	Kész együttműködni az elhunyt családjával Tiszteletben tartja a család gyászreakcióit.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál. Javaslatot tesz mentálhigiénés szakember bevonására.
58	Megfigyeli az újszülött és koraszülött életjelenségeit. Apgar-értéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korszpecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Komplexitásában ismeri az Apgar-rendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez / törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
59	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri leggyakrabban előforduló		A kora- és újszülött ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

		veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket.		
60	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
61	A beteg csecsemő, vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.		
62	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyeli meg a gyermeket és környezetét, amely ott körülveszi. Empatikus, precíz.	Orvosi utasítás szerint önállóan végzi az ápolást. Az ellátásban együttműködik.
63	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermekelhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermekelhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírózó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.		Önállóan végzi a megfigyelést, az esetleges alarmírózó jeleket az orvosnak rögtön jelzi. Pontosán dokumentálja.
64	Gyermekkori fertőző betegségeken szenvedő gyermeket ápol, segítkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekkori fertőzőbetegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőzőbetegek ápolásának specialitásait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitásait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Az ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

65	Gyermeksebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervcsoportok szerint a műtétek fajtáinak alapjait.		Az ápolást önállóan végzi, a perioperatív gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
66	Traumatólógiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket szakma szabályai szerint lát el.	Ismeri a főbb gyermektraumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai szövődményeit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.		Az ápolást önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
67	Palliatív és haldokló gyermeket ápol, szülő/törvényes képviselőt segíti a gyászfolyamatok-ban.	Ismeri a palliatív és haldokló gyermek ellátásának szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyászfolyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	Etikus, empatikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat.	Orvosi utasítás szerint, önállóan és részben önállóan végzi.
68	Fájdalom tüneteit felismeri korspecifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást	Ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait. A fájdalom objektívizálásának	Empatikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagy figyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi el.

	végez.	skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit, esetleges korai szövődményeit, valamint a saját kompetenciáját a fájdalomcsillapításban.	enyhítésére.	
69	Életkorának megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, szüleivel/törvényes képviselőjével, valamint az ellátó team tagjaival.	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Kompetenciájához mérten önállóan végzi. Betartja a betegjogokat, az etikai követelményeket.
70	A beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szorongás pszichikus ártalmak kialakulásának megelőzésében.	Ismeri a segítő kapcsolatok pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslélektani vonatkozásait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.		
71	Egészségnevelést, betegedukációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás színtereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő, vagy törvényes képviselő igényeit. Elkötelezett az egészségtudatos magatartás iránt.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi tevékenységét, önálló javaslatokat fogalmaz meg.
72	Műszeres vizsgálatokat (látásélesség és színlátás vizsgálat, szűrő audiometriás vizsgálat, Doppler-vizsgálat, légzésfunkciós vizsgálat).	Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját.	Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában. Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően. Érdeklődik a munkakörnyezetében	Önállóan alkalmazza szakterületén a szakmai irányelvekben rögzített tevékenységeket, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos

			elérhető diagnosztikus módszerek iránt.	önellenőrzés mellett A vizsgálatokat önállóan végzi. Frissíti a diagnosztikával kapcsolatos szakmai ismereteit, követi a változásokat.

7 Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: Az első 2 év teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése.

7.2 Központi interaktív vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi alapozó ismeretek

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

30 feladatból álló interaktív feleletválasztós teszt megoldása, az alább felsorolt ismeretanyagból:

- Emberi test működése: emberi test részei, magyar nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testvadások megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, megbízhatóság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem,
- Elsősegélynyújtás: roszullétek, mérgezések, tömeges balesetek, katasztrófák.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése: A 7.2.2. pontban meghatározott elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése 30%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%
- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Alapápolási, gondozási, elsősegélynyújtó, gyógyszerelési projektfeladat

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység három részből áll:

A: Kardinális tünetek mérése imitátor segítségével és dokumentálása lázlapon.

B: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapfeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztomagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk,). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- gyógyszerelési: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizésre, steril anyagok kezelése.

A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását.

A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybe vételével kell lebonyolítani.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

B feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

- Biztonságos környezet megítélése (10%)
- Reakcióképesség vizsgálata (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Átjárható légutak biztosítása (10%)
- Légzés vizsgálat (10%)
- Segítségkérés (10%)
- Mellkas kompresszió (20%)
- AED használat (20%)

C feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

- Az értékelés százalékos formában történik.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

7.4 Alapvizsgálattal betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgálattal betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy ágazati alapoktatás	5222	segédápoló, műtőssegéd	segédápoló

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8 A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 12. évfolyam és a 11 év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgálathoz kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központiilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- Emberi test működése 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadék-szükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvadások normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvadások mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszer-tárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a nosocomialis fertőzés fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis fertőzéseket. Ismeri az fertőző beteg elköltetését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit
- Tisztában van a homeosztázis alapjaival.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvadások normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi háttérét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvadások mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.

- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltávolítás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek
- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenykedés, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséretetek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kórélettani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatok elvégzését, illetve az invazív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése
- az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése, pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközzel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris asztrup mintavételhez és kivitelezés,
- Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percutan bejuttatása
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracután injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- Beöntés adása
- Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel
- Infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: orális, nasalis, sublingualis úton,
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.

- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorsesztt segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Húgyhólyag irrigálás
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus felmérés
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- Vércukrot mér és eredményt értékel
- Ágy melletti gyorseszteket alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

8.4.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

9. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

9.1 Szakma megnevezése: Általános Ápoló

9.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

9.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

9.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal a vizsgaszervező intézménynek megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban. A vizsgázó csak akkor szerezhets bizonyítványt, ha valamennyi vizsgarészt eredményesen teljesítette, és elérte a minimum 40%-os eredményt.

9.3 Központi interaktív vizsga

9.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Általános Ápoló**

9.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számítós és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott. A teszt az alábbi tananyagokat tartalmazza:

- Anatómia-élettan 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

Az alábbi tanulási eredményeket szükséges mérnie a tesztnek:

- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap- és speciális ápolói feladatait, eszközeit és azok használatát. Tudatában van saját tevékenysége lehetséges következményeinek. Ismeri az ápolás funkcióit, az ápolási folyamat szakaszait.
- Ismeri a főbb ápolási modelleket.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi háttérét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogató, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a csapolások, biopsziák, képpalkotó diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.

- Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, típusait, jellemzőit, a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérését segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel, saját kompetenciáival a fájdalomcsillapítás terén.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Ismeri a transzfúzió javallatait, a fő vércsoportokat, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítmények fajtáit, tárolásuk és felhasználásuk szabályait. Azonosítja a transzfúzió szövődményeire utaló jeleket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
- Ismeri a főbb kórokhoz kapcsolódó szakápolási és alapápolási feladatokat.
- Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális véna kanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizelet katéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.
- Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat.
- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.
- Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a megelőzéshez/ kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit
- Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében.
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait. Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.
- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.

- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.
- Ismeri a szociológia, egészségpszichológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a fájdalom kóreléttani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transzfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait.
- Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
- Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat,
- Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb belgyógyászati és onkológiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.

- Ismeri a főbb sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb gyermekgyógyászati és nőgyógyászati betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a neurológiai betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a csecsemő- és gyermekápolói feladatokat, az alapellátási és közösségi, foglalkozás-egészségügyi, geriátriai és krónikus beteg, hospice, onkológiai szakápolói feladatokat, és azok ellátását.

9.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

9.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

9.4 Projektfeladat

9.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápoló gyakorlati vizsga

9.4.2 A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása (10%)

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi/szimulációs körülmények között (45%)

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés (45%)

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magába foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

Minden kompetenciaszintű non-invazív tevékenység 50 alkalommal történő elvégzése, minden kompetenciaszintű invazív tevékenység, tevékenységenként legalább 5 db elvégzése.

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét, időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel, az elvégzett szakápolási tevékenységek, az asszisztált és elvégzett feladatsorok, beavatkozások leírása szerepeljen. A portfóliónak rövid összefoglalót kell tartalmaznia az összefüggő gyakorlaton tapasztalatokról, a tanuló által megfigyelt vizsgálatokról, kezelésekről, csoportterápiás és gyógyfoglalkoztatói élményekről. Szerepelhet benne bármely tanult témaköri csoporttal/ témakörrel kapcsolatos gyakorlati tevékenység, megfigyelés. A portfóliónak tartalmaznia kell gyakorlati területenként legalább egy beteggel készített interjút (anamnézis felvételt), rögzítenie kell a tanuló által meghatározott ápolási diagnózisokat, a célokat és a beteg ellátására összeállított egyéni ápolási tervét. Az interjú az adott gyakorlati helyszínnek és a speciális témakörnek megfelelő célzott kérdéseket tartalmazó kérősort (pl. szociális/egészségügyi anamnézis

felvétele) a tanulónak kell összeállítania. Az interjú legfeljebb 4 oldal A/4 méretű lap terjedelmű.

Esetbemutató (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%): Esettanulmány készítése egy tetszőleges gyakorlati helyről:

1. Ápolási anamnézis felvétele –interjú készítés
2. Dokumentum elemzés, kórelőzmény, szedett gyógyszerek ismertetése
3. Az adott betegségre leginkább jellemző NANDA ápolási diagnózisok felállítása (kötelező vonások, meghatározó jellegzetességek a NANDA diagnózishoz tartozó NOC, NIC, konkrét ápolási tevékenységek, értékelési kritériumok, legalább 10 diagnózis esetében kidolgozva)
4. Szükséges kompetencia szintű ápolói beavatkozások leírása, szövegművek megfigyelése, rögzítése és a 2005/36/EK irányelvben meghatározott gyakorlati képzési idő meglétének az igazolása.
5. Ápolási folyamat meghatározása
6. Edukációs terv kidolgozása
7. Ápolási zárójelentés elkészítése

A portfólió választható elemei (a tanuló legalább egyet választ, a portfólió értékelése során súlyaránya 30%):

- Szakmai versenyek – amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt – és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események bemutatása, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban
- Diákönkormányzatban végzett legalább egy éves tevékenység

B) vizsgarész. Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi/szimulációs körülmények között.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 40%):

A vizsga során a következő klinikumi gyakorlati területeket egyaránt biztosítani kell vizsgahelyszíneként: belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat, szülészet-nőgyógyászat, ortopédia, traumatológia. A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az adott osztályon megkezdte vizsgatevékenységét legalább 20 perc időtartamban. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően lássa el az ápolói feladatokat, majd a szakmai beszélgetés során a vizsgázónak össze kell foglalnia az adott betegséghez tartozó anatómiai/élettani/kórleletani alapokat, a kórkép lényegét, tünettanát, diagnosztikus, terápiás lehetőségeit és ápolási/szakápolási specialitásait.

A vizsgarész során a vizsgázó valós munkakörnyezetben történő munkavégzés közbeni megfigyelésére kerül sor.

- Felméri a beteg szükségleteit, beazonosítja ápolási igényeit, és egyénre szabottan megtervezi az ápolását. Részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában. Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, meglévő ismereteit, önellátó képességét, illetve fennálló akadályozottságát.

- A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt. Hiteles kommunikációt folytat. A betegjogokat tiszteletben tartja. Etikus viselkedés jellemzi.
- A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.
- Az osztályon gyakorlatukat töltő tanuló ápolók gyakorlati oktatását végzi.
- Tanácsot ad a rászoruló betegnek a szociális segítségnyújtás igénybevételéhez.
- Helyesen alkalmazza a standard, kontakt és cseppfertőzés izoláció eljárásait. Izolált beteget ápol. Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli. Környezettudatos magatartást tanúsít.
- Elhelyezi a beteget a kórházi osztályon (betegfelvételt, betegátvételt, betegátadást végez), a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.
- Betegmegfigyelést végez, felismeri a beteg állapotában bekövetkező változásokat, megfigyelésének eredményeit dokumentálja.
- Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai vizsgálatokat végez. Elvégzett tevékenységeit dokumentálja.
- Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez (testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek, 12 elvezetéses EKG).
- Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.
- Előkészíti diagnosztikai és terápiás eljárásokhoz a beteget, az eszközöket és a környezetet, elvégzi a beavatkozások körüli ápolói feladatokat (csapolások, biopsziák, képpalkotó diagnosztikai módszerek, spirometria).
- A beteg fájdalmát felméri, monitorozza, gyógyszer nélküli, és orvos utasításának megfelelő gyógyszeres fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.
- Elvégzi a gyógyszeres kezelés valamennyi, kompetenciájába tartozó formáját. Inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Asszisztál intravénás injekció beadásánál.
- Előkészít infúzió bejuttatásához. Hatóanyag nélküli infúziót összeállít, beköt a betegnek, szükség esetén infúziós palackot/zsákot cserél. Folyadékgyenleget készít.
- Segédkezik az orvosnak transzfúziós terápiánál, a beteg állapotváltozását észleli, értékeli és a szükséges intézkedéseket megteszi.
- A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.
- Belgyógyászati betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Gyermekgyógyászati és a nőgyógyászati betegek ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Segédkezik a kritikus állapotú betegek pre- és intrahospitális ellátásában, elvégzi a kapcsolódó ápolói feladatokat. Speciális gyógyszer bejuttatási módokat alkalmaz, parenterális táplálást végez.
- Neurológiai betegek általános és speciális ápolását végzi az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el, részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Fül-orr-gégészeti, bőrgyógyászati, szemészeti, urológiai és infektológiai betegeket ápol az ápolási folyamatnak megfelelően. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- Asszisztál invazív beavatkozásoknál.
- Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.

- Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).
- Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi, tevékenységét dokumentálja.
- Inkontinens beteg ápolását végzi.
- Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja a beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.
- Alapellátási és közösségi, foglalkozásegészségügyi, onkológiai, geriátriai és krónikus beteg, hospice szakápolói feladatokat lát el.
- Csecsemő és gyerekápolói feladatokat lát el.
- Perifériás vénakanült behelyez, gondoz.
- Férfi és női hólyagkatéterezést előkészít, elvégz, gondoz.
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és kivitelezés
- Nasogastricus szonda levezetése, helyének ellenőrzése, táplálás és gyógyszerelés szondán keresztül
- Beöntés előkészítése adása.
- Colostoma, ileostoma, urostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Decubitus felmérése, és stádiumának megfelelő ellátása.
- Biopsiákhoz, punctiókhoz előkészít asszisztál.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 25 perc):

A vizsga során a következő klinikumi gyakorlati területeket egyaránt biztosítani kell vizsgahelyszíneként: belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat, szülészet-nőgyógyászat, ortopédia, traumatológia. A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az adott osztályon megkezdvi vizsgatevékenységét. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően lássa el az ápolói feladatokat, majd a szakmai beszélgetés során a vizsgázónak össze kell foglalnia az adott betegséghez tartozó anatómiai/élettani/kóréletti alapokat, a kórkép lényegét, tünettannát, diagnosztikus, terápiás lehetőségeit és ápolási/szakápolási specialitásait.

A központi feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, a tanulási eredmények alapján, illetve tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése
- Kardinális tünetek: pulzus, vérnyomás mérése, pulsoxymetria
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris astrup mintavételhez és kivitelezés
- Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- vénás injekció percutan bejuttatása
- vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- Injekciózás: intracután injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése - Pulzusoximetria
- Perifériás kanül felvezetése és gondozása
- Nasogastricus szonda levezetése, helyének ellenőrzése, táplálás és gyógyszerelés szondán keresztül
- Beöntés adása
- Tracheostoma ellátása

- Colostoma, ileostoma, urostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- Betegmegfigyelő monitor alkalmazása
- Perfusor használata, parenterális folyadékpótlás, infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése és dorsalis elvezetések felhelyezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: orális, nasalis, sublingualis úton,
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorseszteszt segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és kivitelezés férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Légúti váladék eltávolításához előkészítés és kivitelezés. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus ellátás I-II. stádium
- Decubitus ellátás III-IV. stádium
- Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Oxigénterápia magas nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebgyógyítás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása
- Mellkas csővezetéshez előkészítés és asszisztálás
- Mellkas csapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Hascapoláshoz előkészítés, asszisztálás menete
- Félautomata és automata defibrillátor használata
- Lumbalpunkcióhoz előkészítés, asszisztálás menete
- Maszkos-ballonos lélegeztetés
- BLS kivitelezése
- gyorseszteszt kivitelezése
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat, maximum 15 percen.

- 9.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc
- 9.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40%
- 9.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:
A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:
- A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10%
  - B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%
  - C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 45%
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
  - Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
  - A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
  - A munkavégzés ütemezése, határozottság
  - Helyzetfelismerés/problémamegoldás
  - A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
  - Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

- 9.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:
A technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a beteg/páciens (beleegyező nyilatkozattal rendelkező), vagy azt helyettesítő imitátor.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.
- 9.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5. pontban felsorolt eszközök.
A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a feladatsorban szereplő vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, anyagok, fantomok, mulázsok, szimulátorok.
- 9.7 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:
- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányal kell beszámítani
  - a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 30% súlyarányal kell beszámítani.
  - a szakmai vizsgát 60% súlyarányal kell beszámítani.
- 9.8 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: EURO SKILL, WORD SKILL versenyeken elért 1-3. helyezés megszerzése.
- 9.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:
A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok.
Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

10. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.

A duális szakképzés keretében szervezett Általános ápoló képzés megfelel az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelvében megfogalmazott követelményeknek.